

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Det nuværende forebyggelsesråd blev nedsat i 1979 ud fra et ønske om at få skabt en større bevidsthed om det forebyggende arbejde. Forslaget om nedsættelse af et centralt forebyggelsesråd blev første gang fremsat i betænkning 809 (1977) om prioritering i sundhedsvæsenet. I 1987 blev lovgrundlaget revideret og forebyggelsesrådet fik selvstændigt sekretariat.

Alkohol- og Narkotikarådet har rødder tilbage fra februar 1969, hvor Kontaktudvalget vedrørende Ungdomsnarkomani blev nedsat. Rådet er flere gange omorganiseret, sidst i august 1985.

Tobaksskaderådet startede sin virksomhed i marts 1988.

Formålet med dette lovforslag er at skabe bedre mulighed for at se den samlede forebyggelsesindsats som en helhed. Således vil Forebyggelsesrådet og Alkohol- og Narkotikarådets nuværende rådgivende opgaver på forebyggelsesområdet indgå som en fremtidig del af Det Forebyggelsespolitiske Råds opgaver. Formålet er endvidere at skabe et forum for samarbejde med de sundhedsfremmende og sygdoms- og misbrugsbekæmpende foreninger for at opnå større effekt af de mange forebyggelsesinitiativer.

Med regeringens forebyggelsesprogram fra marts 1989 er der politisk lagt mål for og foretaget prioritering af de centrale myndigheders forebyggende arbejde i det kommende år.

I forslag til en ny og samlet sundhedslov, der forventes fremsat i efteråret 1989, får den forebyggende indsats i kommuner og amtskommuner for første gang sin egen lovhjemmel. Det overlades til de enkelte kommuner og amtskommuner selv at tilrettelægge deres indsats. Dog skal kommuner og amtskommuner med faste mellemrum gennemgå og overveje deres forebyggelsesindsats, hvilket fremgår af lovforslagets nye samarbejds- og planlægningsbestemmelser. Forebyggelsen får herved fremover en fast plads på kommunalbestyrelsernes og amtsrådenes dagsordener.

Forebyggelsen er med disse initiativer blevet oprioriteret og gjort til et politisk ansvarsområde på li-

ge fod med øvrige samfundsopgaver. I overensstemmelse hermed vil det være naturligt, at de nuværende forebyggende råds udførende opgaver på forebyggelsesområdet indgår i Sundhedsministeriets arbejde i øvrigt. Det gælder bl.a. information, rådgivning og støtte til det kommunale og amtskommunale arbejde.

Arbejdet med sundhedsfremme og sygdoms- og ulykkesforebyggelse sker i en lang række sektorer. Det politiske ansvar for forebyggelsesopgaven ligger hos den enkelte ressortmyndighed og skal løses af de sædvanlige politisk ansvarlige. Men der er behov for, at denne indsats løbende vurderes og overvåges, og at indsatsen for de forskellige områder ses i sammenhæng af et uafhængigt råd.

Den løbende administrative koordination af arbejdet med sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse, der foregår i mange forskellige sektorer, sker i sædvanlige administrative koordinationsorganer. De overordnede politiske drøftelser af forebyggelsesinitiativer vil foregå i Det Sundhedspolitiske Kontaktudvalg. Koordinationsbehovet mellem de ansvarlige ressortmyndigheder dækkes af den i forbindelse med udarbejdelsen af Regeringens Forebyggelsesprogram nedsatte tværsektorielle referencegruppe under Sundhedsministeriets ledelse. Arbejdsministeriet, Boligministeriet, Industriministeriet, Justitsministeriet, Kulturministeriet, Landbrugsministeriet, Miljøministeriet, Skatteministeriet, Socialministeriet, Undervisnings- og Forskningsministeriet, Trafikministeriet samt kommuner og amtskommuner er repræsenteret i gruppen.

Det nuværende Forebyggelsesråds opgaver med at tage initiativer til analyse og udredninger og med at stimulere til forskning og søg bliver allerede i dag varetaget af de centrale myndigheder på området, herunder Sundhedsministeriet og dets institutioner.

Der har imidlertid vist sig et stort behov for at skabe et forum for samarbejde med de mange sundhedsfremmende og sygdoms- og misbrugsbekæmpende foreninger for at opnå større effekt af de mange forebyggelsesinitiativer, ligesom der også vurderes at være behov for en orientering om den samlede indsats i et uafhængigt organ.